

Elżbieta Marciniak- Krenz

Nauczyciel doradca metodyczny

w zakresie języka polskiego

CDN Leszno

SCENARIUSZ ZAJĘĆ Z PRZEDMIOTU JĘZYK POLSKI

dla kl. V szkoły podstawowej

TEMAT LEKCJI: Podmiot i orzeczenie- główne części zdania. Rodzaje podmiotu

CELE OGÓLNE:

- Przypomnienie i utwalenie wiadomości na temat podmiotu i orzeczenia.
- Poznanie i rozróżnianie typów podmiotu.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Uczeń potrafi wskazać w zdaniu pojedynczym orzeczenie i podmiot, nazywa podmioty,
- rozumie zależność między podmiotem i orzeczeniem.

CZAS TRWANIA: 2 godziny lekcyjne

METODY PRACY: pogadanka, mini wykład, praca w grupach

POMOCE DYAKTYCZNE: karty pracy, tablica, projektor

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Czynności organizacyjne

Wstęp

Postawienie pytań przez nauczyciela typu: *Co to jest zdanie? Co musi zawierać każde zdanie? Podaj przykład zdania?* (swobodna pogadanka)

Mini wykład na temat zdania pojedynczego, orzeczenia i podmiotu. Podanie i wyjaśnienie na przykładach typów podmiotu. Zapis notatki do zeszytu przedmiotowego.

Podział klasy na grupy wg wybranego i przemyślanego przez nauczyciela **schematu**.

Rozdanie grupom kart pracy.

Na karcie pracy wypisane zostały zdania pojedyncze. Poleceniem jest, aby podkreślić w każdym zdaniu orzeczenie i podmiot, nazwać podmiot.

Przykładowe zdania pojedyncze

1. Małe dzieci bawią się grzecznie na boisku szkolnym.
2. Wesoły Tomek bardzo lubi czekoladowe lody z polewą.
3. W ogródku naszego sąsiada rosną kolorowe kwiaty.
4. Marka nie było dzisiaj w szkole.
5. Wczoraj długo spacerowałyśmy ulicami naszego miasta.
6. Stasiu i Jasiu często razem odrabiają zadania domowe z matematyki.

Po upływie wyznaczonego czasu uczniowie wymieniają się kartami pracy z inną grupą; sprawdzają poprawność wykonanego zadania, zaznaczają, wg wcześniej ustalonego systemu, ewentualne błędy.

W tym czasie nauczyciel wyświetla (zapisuje na tablicy) poprawnie wykonane zadanie.

Następnie każda grupa otrzymuje z powrotem swoją kartę pracy i analizuje ewentualne błędy.

Nauczyciel docenia najlepszą grupę **wg wcześniejszych ustaleń** podanych jeszcze **przed rozpoczęciem wykonywania zadania**.

Podsumowanie

Uczniowie dobierają się w pary i odpytują się wzajemnie z wiadomości omawianych na lekcji. Można pozwolić na samodzielność, ewentualnie zaproponować polecenia, np.: *Wymień rodzaje podmiotu. Co musi zawierać wypowiedzenie, aby było zdaniem? Na jakie pytania odpowiada podmiot logiczny?*

Uwaga!

Niniejszy scenariusz lekcji gramatyki języka polskiego w szkole podstawowej jest przykładem wykorzystania metody pracy w grupie. Metoda ta jest elementem nauczania kooperatywnego. Uczy ona m.in. samodzielnego rozwiązywania problemów, współpracy i odpowiedzialności za innych, aktywizuje uczniów.

Bibliografia

- W. R. Bion, *Uczenie się na podstawie doświadczenia*, Warszawa 2021
E. Brudzik, A. Moszyńska, E. Owczarska, *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie*, Kielce 2000
H. Hamer, *Klucz do efektywnego nauczania*, Warszawa 1994
A. Szulc, *Nowa szkoła*, Warszawa 2019